

OLUKORRA KIRJELDUS SAUE KOOLIS

Koolis õppis järelvalve ajal 955 õpilast, neist 296 I kooliastmes, 303 II kooliastmes ja 356 III kooliastmes.

1. Õppekava vastavus nõuetele

1.1. Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus¹ (edaspidi *PGS*) sätestab, et kooli õppekava kehtestab direktor, esitades õppekava või selle muudatused enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õppenõukogule ja õpilasesindusele.

Õppekava on kehtestatud direktori käskkirjaga² ning see on esitatud enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule³, õppenõukogule⁴ ja õpilasesindusele⁵.

Õppekava hinnati järelvalves vastavalt põhikooli riiklikule õppekavale⁶ (edaspidi *PRÕK*), põhikooli lihtsustatud riiklikule õppekavale⁷ (edaspidi *PLRÕK*) ja PGSile.

1.2. Kooli õppekava üldosa

Kooli õppekava üldosa ei ole kooskõlas PRÕKis sätestatuga ja vajab täiendamist.

1.2.1. PRÕK⁸ sätestab, et kolmandas kooliastmes korraldab kool õpilasele loovtöö, mis on põhikooli lõpetamise tingimus. Kooli õppekavas on kirjas, et loovtöö tehakse 7. klassis. Kuna loovtöö on lõpetamise tingimus, peab õpilasel jääma võimalus seda sooritada kuni põhikooli lõpuni.

1.2.2. PRÕK⁹ sätestab, et kool paneb 9. klassi õpilasele aastahinded välja hiljemalt 1. juunil, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle. Kooli õppekava lisas 11 „Hindamise korraldus“ on aga kirjeldatud, et lõpetajale pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

1.2.3. PRÕK¹⁰ sätestab, et kool võib viie palli süsteemi asemel kasutada koolisisest teistsugust hindedüsteemi. Kasutatav hindedüsteem ja hinnete viie palli süsteemi teisendamise põhimõtted sätestatakse kooli õppekavas. Kooli õppekavas ja lisas 11 „Hindamise korraldus“ puudub 1. klassi sõnalise hinnangu teisendamise põhimõtete kirjeldus.

¹ PGS, § 17 lg 2, § 71 lg 2 p 2.

² Direktori 15.08.2024 käskkiri nr 1-2/3/2023/2024.

³ Hoolekogu 21.05.2024 koosoleku protokoll.

⁴ Õppenõukogu 18.06.2024 koosoleku protokoll nr 6-8/4/2023/2024.

⁵ Õpilasesinduse 25.05.2024 koosoleku protokoll.

⁶ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

⁷ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

⁸ PRÕK, § 15 lg 8 ja § 23 lg 1.

⁹ PRÕK, § 22 lg 12.

¹⁰ PRÕK, § 21 lg 4.

1.2.4. PRÕK¹¹ sätestab, et kooli õppekava üldosas tuuakse välja vaba tunniressursi kasutus ja põhjendused. Tõstetud on eesti keele, matemaatika ja kehalise kasvatuse tunnimahu, kuid puudub selgitus, millised on täiendavad tegevused kohustuslike õppeainete suurenenud tunnimahu raames. Eriti oluline erinevus on esimese kooliastme matemaatikas, mille mahu on tõstetud 4 tunni võrra, kuid puudub selgitus, milliseid täiendavaid pädevusi arendatakse.

1.3. Ainevaldkonnakavad ja ainekavad

Matemaatika, loodusainete, sotsiaalainete, kunstiaainete, tehnoloogia ja kehalise kasvatuse valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist.

1.3.1. Põhikooli matemaatika valdkonnakavas ei vasta PRÕKi¹² nõuetele valdkonnakava üldosa, milles puudub digipädevuse arendamise kirjeldus.

1.3.2. Põhikooli loodusainete valdkonnakavas ei vasta PRÕKi¹³ nõuetele loodusõpetuse kolmanda kooliastme ainekava, mis on kirjeldatud riikliku õppekava kehtetu ainekava alusel.

1.3.3. Põhikooli sotsiaalainete valdkonnakavas ei vasta PRÕKi¹⁴ nõuetele ajaloo ainekava, milles on 5. klassi õppesisu ülekoormatud ja ei ole kirjeldatud tunnimahuga õpilastele ea- ja jõukohane.

1.3.4. Põhikooli kunstiaainete valdkonnakavas ei vasta PRÕKi¹⁵ nõuetele valdkonnakava üldosa, milles puudub valdkonna õppeainete kaudu arendatavate üldpädevuste kirjeldus.

1.3.5. Põhikooli tehnoloogia valdkonnakavas ei vasta PRÕKi¹⁶ nõuetele valdkonnakava üldosa, milles puudub valdkonna õppeainete kaudu arendatavate üldpädevuste kirjeldus.

1.3.6. Põhikooli kehalise kasvatuse valdkonnakavas ei vasta PRÕKi¹⁷ nõuetele valdkonnakava üldosa, milles puudub valdkonna õppeaine kaudu arendatavate üldpädevuste kirjeldus.

1.4. Kooli õppekava¹⁸ kohaselt tuleb lihtsustatud õppe korraldamisel lähtuda õppekavas sätestatust ning vajadusel PLRÕKis sätestatud erisustest. Lihtsustatud õppel oleva õpilase õppe sisus ja korralduses tehtavad erisused tuleb fikseerida õpilase individuaalses õppekavas (edaspidi IÕK).

Järelevalve ajal õppis koolis õpilasi, kellel oli KVNMI soovitus lihtsustatud õppe rakendamise kohta. Dokumentide vaatlusel nähtus, et õpilastele IÕKsid koostatud ei ole.

Kooli juhtkond selgitas, et õpilased õpivad eriklassis. Õpilaste tunniplaani on koostatud PLRÕKi tunnijaotusplaani järgi, kuid õppe sisu on PRÕKi alusel, kuna kooli väitel tulevad õpilased sellega toime. Direktori sõnul on lapsevanematega selline õppekorraldus kokku lepitud. Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil (edaspidi IAJK) õppetöö korralduse erisuste põhjendust pole. Kool on pöördunud KVNMI poole otsuse ülevaatamiseks.

PGS¹⁹ sätestab, et kool võib teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikes õppekavades sätestatud tingimustel IÕK.

¹¹ PRÕK, § 24 lg 6 p 2.

¹² PRÕK, § 24 lg 7.

¹³ PRÕK, lisa 4 p 2.1.

¹⁴ PRÕK, § 5 lg 4 p 2.

¹⁵ PRÕK, § 24 lg 7.

¹⁶ PRÕK, § 24 lg 7.

¹⁷ PRÕK, § 24 lg 7.

¹⁸ Kooli õppekava, ptk 2.3 lg 8.

¹⁹ PGS, § 18 lg 1.

1.5. Õppekava²⁰ kohaselt on Saue Kooli üheks väärtuseks koostöö. Õppekava sätestab, et õpetajate ainealane koostöö on korraldatud läbi ainekoondiste. Ainekoondised tegelevad ainekavade ja töökavade koostamise ning uuendamise, üldtööplaani koostamisega, ainealaste ettevõtmiste planeerimisega ja korraldamisega, määravad ühiselt ära õppetöös kasutatavad õppevahendid ning tegelevad muude ainealaste küsimustega.

Juhtkonna sõnul on koolis 7–10-liikmelised ainekoondised. Õpetajad tegelevad õppekava arendusega, aastaplaani planeerimisega. Ainekoondistes jagatakse koolituskogemusi või korraldatakse ise väljasõite ja koolitusi, toimub koostöö teiste koolidega. Korraldatakse ainenädalaid ja -võistlusi. Õpetajad juhendavad praktikante, 2024/2025. õppeaastal on koolis olnud 13 erinevat praktikanti. Külastatakse kolleegide tunde nii ainekoondiste sees kui ainekoondiste üleselt. On ainekoondisi, mis töötavad väga hästi ja on neid, kus on arenguruumi.

1.6. Ettekirjutused pidajale

1.6.1. Tagada kooli õppekava üldosa vastavus Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusele nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ järgmistes osades:

1.6.1.1. Tagada, et kooli õppekavas oleksid loovtöö korraldamise põhimõtted kooskõlas Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 15 lõikega 8 ja § 23 lõikega 1.

1.6.1.2. Tagada, et kooli õppekava üldosas oleks sätestatud 9. klassi õpilasele aastahinnete väljapanemine hiljemalt 1. juunil, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 22 lõikest 12.

1.6.1.3. Kirjeldada kooli õppekavas, kuidas teisendatakse 1. klassis kasutatav sõnaline tagasiside viiepallisüsteemi, lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 21 lõikest 4.

1.6.1.4. Tagada õppekava üldosas vaba tunniressursi kasutamise põhjendamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõike 6 punktile 2.

Ettekirjutuse 1.6.1 täitmise tähtaeg: 01.10.2025.

1.6.2. Tagada kooli õppekava põhikooli ainekavade vastavus Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusele nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ järgmistes osades:

1.6.2.1. Tagada kooli õppekava matemaatika valdkonnakava üldosa esitamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikele 7.

1.6.2.2. Tagada kooli õppekava loodusainete valdkonnakava loodusõpetuse ainekava esitamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisale 4.

1.6.2.3. Tagada kooli õppekava sotsiaalsainete valdkonnakava ajaloo ainekava esitamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 5 lõike 4 punktile 2.

1.6.2.4. Tagada kooli õppekava kunstiainetes valdkonnakava üldosa esitamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikele 7.

1.6.2.5. Tagada kooli õppekava tehnoloogia valdkonnakava üldosa esitamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikele 7.

1.6.2.6. Tagada kooli õppekava kehalise kasvatus valdkonnakava üldosa esitamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik

²⁰ Kooli õppekava, ptk 10.

õppekava“ § 24 lõikele 7.
Ettekirjutuse 1.6.2 täitmise tähtaeg: 01.10.2025.

1.6.3. Koostada lihtsustatud õppe õpilastele, kelle individuaalsuse arvestamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, kooli õppekava alusel individuaalne õppekava, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 18 lõikes 1 ja direktori 15.08.2024 käskkirjast nr 1-2/3/2023/2024 „Saue Kooli õppekava kinnitamine“ ptk 2.3 lõikes 8 kehtestatust. Täitmise tähtaeg: 01.10.2025.

2. Õppekorralduse vastavus nõuetele

2.1. Kooli õppekava üldosas peab esitama õppekava aluseks olevad väärtused ja kooli eripära²¹. Kooli õppekavas²² on toodud kooli visioon, missioon ja väärtused. Õppekava kohaselt on kooli visioon järgmine: Saue Kool on kogukonna süda ja vundament XXII sajandile. Visiooni elluviimiseks lähtutakse järgmistest kokkulepitud väärtustest: hoolivus, koostöö, innovatsioon. Saue Kooli missiooniks on pakkuda koolirõõmu ja kvaliteetset haridust. Saue Kooli tunnuslause „Mõistuse ja südamega“ väärtustab õppimist ja hoolimist. Kooli eripära õppekavast ei selgu.

Vestlustel osalejate sõnul on kooli eripäraks kvaliteetne haridus ja lapsesõbralikkus, Saue Kool on kogukonnakool. Direktori sõnul on kool seadnud eesmärgiks olla innovatiivne kool professionaalsete õpetajatega.

2.2. PGSi²³ kohaselt peab direktor kehtestama kooli päevakava, mis peab kajastama õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudiotest korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust, ning mille osa peab olema tunniplaan. Sotsiaalministri määruse²⁴ kohaselt on tunniplaan päevakava osa.

Direktor on kehtestanud²⁵ päevakava, mille lisaks on tunniplaan. Tunniplaan on leitav kooli veebilehel ja Stuudiumi keskkonnas. Päevakavas on kajastatud pikapäevarühma tegevus, kuid huviringide tegevuse kohta on märgitud, et huviringid töötavad pärast õppetundide lõppu ja täpne huviringide valik, juhendajad, toimumise aeg ning koht on leitavad kooli veebilehel. Kooli veebilehel on kooli huviringide toimumise graafik leitav.

Juhime tähelepanu direktori käskkirjade vormistamisele. Haldusmenetluse seadusest²⁶ (edaspidi *HMS*) tulenevalt peab kirjalik haldusakt olema kirjalikult põhjendatud. Haldusakti põhjenduses tuleb märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus²⁷. Järelevalves esitatud direktori käskkirjal²⁸ olid õiguslikud alused puudu.

2.3. PGSi²⁹ kohaselt kehtestab kooli kodukorra direktor ja selle muudatused tuleb esitada enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule ja õpilasesindusele. Kodukord on direktori käskkirjaga³⁰ kehtestatud, kodukorra kohta on arvamust avaldanud

²¹ PRÕK, § 24 lg 6 p 1.

²² Kooli õppekava, p 2.2.

²³ PGS, § 25 lg 6.

²⁴ Sotsiaalministri 27.03.2001. a määrus nr 36 „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“, § 10 lg 1.

²⁵ Direktori 12.03.2025 käskkiri nr 1-2/1/2024/2025.

²⁶ HMS, § 56 lg 1.

²⁷ HMS, § 56 lg 2.

²⁸ Direktori 12.03.2025 käskkiri nr 1-2/1/2024/2025.

²⁹ PGS, § 68 lg-d 1, 2.

³⁰ Direktori 16.08.2023 käskkiri nr 1-2/4/2022/2023.

õpilasesindus³¹. Õpilasesinduse koosoleku protokollil puuduvad andmed koosoleku juhataja ja protokollija kohta, samuti puudub protokollil protokollija allkiri.

PGSi³² kohaselt annab hoolekogu arvamuse kooli kodukorra kehtestamiseks ja muutmiseks. Hoolekogu protokoll, kus oleks nähtunud arvamuse avaldamine kodukorrale, järelevalves ei esitatud. Järelevalves esitati hoolekogu 08.05.2025 koostatud selgitus 15.03.2023 toimunud koosoleku kohta koos päevakorra ja osalejate andmetega.

Saue valla üldhariduskooli hoolekogu moodustamise kord ja töökord³³ sätestab, et koosoleku toimumise aeg ja päevakord teatatakse hoolekogu liikmetele e-postiga, selle puudumisel kirjalikult, vähemalt üks nädal enne koosoleku toimumist. Erakorralistest koosolekutest võib hoolekogu liikmeid teavitada telefoni või e-posti teel kolm päeva varem. Järelevalves esitati hoolekogu esimehe poolt 09.03.2023 e-kirjaga saadetud koosoleku kutse, kus nähtub koosoleku päevakord. Päevakorras oli hoolekogu liikmete ettepanekute arutelu kooli kodukorra täiendamiseks. Kirjavahetusele oli lisatud ka täiendatud kodukord, kuid millised ettepanekud hoolekogu tegi, ei olnud dokumendis eristatavad.

Kodukorral³⁴ on 13 lisa, sh kooli vastuvõtmise ja väljaarvamise tingimused ja kord ning arenguevestluste läbiviimise tingimused ja kord. Lisadel puudub viide kinnitamise kohta ja seosele kodukorraga. Kodukorra kohaselt kehtestab kodukorra lisad kooli direktor.

Hoolekogu koosolekul³⁵ on kodukorra lisad arutlusel olnud. Protokollis on viide, et hoolekogus on varasemalt otsustatud, et Saue Kooli kodukorra lisad kinnitatakse direktori käskkirjaga, et neid oleks võimalik kiiresti muuta. Järelevalves esitatud hoolekogu protokollidess kodukorra lisade kinnitamist arutatud ei ole.

Direktor selgitas, et kui lisades tulevad väiksed muudatused, siis kinnitab direktor lisad käskkirjaga.

Selgitame, et seoses õppe ja kasvatus analüüsimise ja hindamisega õppenõukogu arutab läbi ja annab arvamuse kooli kodukorra ning nende muudatuste kohta³⁶. Järelevalves esitatud viimase kolme õppeaasta õppenõukogu protokollides kodukorra muudatuste arutamist ja arvamuse andmist ei kajastu.

Kodukorras³⁷ on kirjeldatud vaimse ja füüsilise turvalisuse tagamist koolis. Kodukorra kohaselt jälgivad vahetundides õpilaste käitumist korrapidajaõpetajad ja kõik koolitöötajad. Vaimset või füüsilist vägivalda märkav õpilane pöördub lähedal oleva täiskasvanu poole, kes osutab esmast abi ja pöördub juhtumi lahendamiseks klassijuhataja, tervishoiutöötaja, sotsiaalpedagoogi või õppejuhi poole. Ulatuslikuma vägivallajuhtumi korral teavitab õpilane või lapsevanem klassijuhatajat. Juhtumi lahendamiseks kaasatakse kooli tugimeeskond ja juhtkond. Vajadusel kaasab kooli juhtkond juhtumi lahendamiseks valla sotsiaaltöötaja, lastekaitsetöötaja ja/või politsei.

Juhtkond selgitas, et õpilased pöörduvad vägivalla märkamise korral esimese täiskasvanu poole. Lapsevanemad pöörduvad kas klassijuhataja, tugiteenuste juhi, õppejuhi või direktori poole. Konkreetset ei ole paika pandud, et kelle poole peab pöörduma, kuid sellega pole juhtkonna sõnul probleeme olnud. Vaimse või füüsilise vägivalla juhtumid fikseerib sotsiaalpedagoog. Pöördumised jõuavad tavaliselt kooli kirjalikult läbi Stuudiumi või kooli üldmeili, need registreeritakse. Juhtkonna sõnul puudub neil pöördumistest täpne ülevaade, info

³¹ Õpilasesinduse 17.03.2023 koosoleku protokoll.

³² PGS, § 73 lg 1¹ p 7.

³³ Saue Vallavalitsuse 29.08.2018. a määrus nr 8 „Saue valla üldhariduskooli hoolekogu moodustamise kord ja töökord“, § 13 lg 7.

³⁴ Kooli kodukord, p 1.7.

³⁵ Hoolekogu 21.05.2024 koosoleku protokoll.

³⁶ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 4.

³⁷ Kooli kodukord, p 17.

on tugimeeskonnal. Tihedamalt on pöördumisi veebikiusamise teemal.

Käesoleval õppeaastal on toimunud kaks koolitust-infopäeva: koostöös veebipolitseinikega õpetajatele ja õiguslane koolitus õpilastele.

Kui koolis toimub kaklus, siis sotsiaalpedagoog tegeleb ja suhtleb osapooltega, lapsevanemat informeeritakse Stuudiumis. Kui teavitatakse telefoni teel, ka siis fikseeritakse Stuudiumis. Tõsisemate juhtumite korral kaasatakse koheselt politsei. Kooli pidajaga on tihe koostöö.

Valla lastekaitse spetsialistidega kohtutakse regulaarselt kuuenädalase intervalliga, vahetatakse infot ning vaadatakse juhtumid üle.

Pidaja sõnul toimuvad kiusamised tihti väljaspool kooli, kuid lapsevanemate ootus on, et kool juhtumiga tegeleks.

Vestlusel osalenud õpetajad selgitasid, et püüavad juhtumeid alguses ise lahendada, vajadusel kaasatakse sotsiaalpedagoog, klassijuhtaja või lapsevanem. Pikemaajalise kiusu puhul tegeldakse meeskonnana. Kiusamisega on vaja tegeleda mõnel kuul iga päev, mõni kuu on rahulikum.

Õpilaste sõnul on korrapidajaõpetajad vahetundides nähtaval. Kiusamist esineb vestlustel osalenud õpilaste sõnul vähesel määral, probleeme on teatud klassidega. Klasside, kus on rohkem kiusamist, õpilased ei osale õpilasesinduse töös.

Vestlustel osalenud lapsevanemate sõnul on mõned kiusamisjuhtumid kestnud pikemat aega ja kool ei ole neile lahendust leidnud ning juhtumite ja ennetustööga ei tegeleta süsteemselt. Info probleemidest jõuab vanemani vahel ainult lapse kaudu. Lapsevanemate sõnul esineb kiusamist õpilaste vahel, kuid ette on tulnud ka õpetajate halvustavat suhtumist õpilastesse.

Lapsevanematel ei olnud ühest ning selget arusaama, kuidas erinevatele probleemidele lahendusi saaks leida, toodi välja, et murega ollakse üksi.

Kooli juhtkonna sõnul on koolis toimiv korrapidamissüsteem. Kool liitus kiusamisvastase programmiga KiVa, mida hakatakse rakendama uuest õppeaastast. Õpetajad on läbinud koolituse ja tiim on moodustatud. Varasemast kasutatakse koolis VEPA metoodikat.

2.4. PGSi³⁸ kohaselt korraldab direktor kooli hädaolukorra lahendamise plaani väljatöötamise, kaasates vajaduse korral õppenõukogu ja hoolekogu ning eksperte. Hädaolukorra lahendamise plaani peab kehtestama direktor³⁹

Hädaolukorra lahendamise plaan on kehtestatud direktori käskkirjaga⁴⁰ 2011. aastal. Direktori sõnul on koolis uuendatud tulekahju korral tegutsemise plaani, sel teemal oli koolivaheajal õpetajatele koolitus, septembris tuleb koolitus õpilastele. Ülejäänud osa plaanist on kavandatud septembris ole vaadata.

Koolis tööd alustavatel uutel õpetajatele määratakse mentor, kelle ülesanne on tutvustada koolis toimivaid süsteeme ja dokumente. Lisaks jagatakse teavet infotunnis ning koostatud on „Koolis toimetamise abimees“.

2.5. PGSi⁴¹ kohaselt tuleb õppeveerandi/trimestri või kursuse jooksul läbitavatest peamistest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest teavitada õpilasi õppeveerandi/trimestri või kursuse algul. Samuti peab kool looma statsionaarses õppes õppivate õpilaste vanematele võimalused sellekohase teabega tutvumiseks.

Kooli kodukord⁴² sätestab, et hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilasele klassijuhataja ja aineõpetajad trimestri alguses.

Juhtkond selgitas, et koolis on kokku lepitud, et trimestri esimesel tunnil teavitatakse õpilasi

³⁸ PGS, § 45 lg 3.

³⁹ PGS, § 45 lg 4.

⁴⁰ Direktori 29.09.2011 käskkiri nr 1-2/13.

⁴¹ PGS, § 55 lg 3.

⁴² Kooli kodukord, p 10.2.

hindamisest ja kokkuvõtva hinde kujunemisest. Tunni sissekanne Stuudiumis peab kajastama, kuidas hinne kujuneb. Õpetajatele on soovitatud teha Teras juhend, millele on ka lapsevanematel ligipääs.

Õpetajate sõnul lisavad nad hindamise info Terasse ja see on juhtkonna tungiv soovitus.

Õpilaste sõnul enamuse õpetajaid annavad teada, mida õppeaines trimestri jooksul teha tuleb.

Õppeaasta alguses annavad õpetajad teada, milline on hindamine ja mis tööd tulevad. Trimestri alguses pannakse info Stuudiumise, kuid osad õpetajad räägivad ainult suuliselt.

Juhtkonna sõnul on võetud hindamisest teavitamine teravdatud tähelepanu alla ning kontrollitakse Stuudiumis sellekohase kirjaliku info olemasolu.

2.6. PGSi⁴³ kohaselt rakendatakse koduõpet, kui vanem soovib põhiharidust omandava õpilase õppetööd iseseisvalt korraldada. Vanema taotlusel koduõppe korraldus peab lähtuma haridus- ja teadusministri määrusest.⁴⁴

Kooli nimekirjas olevale Eesti välisesinduses lähetuses või avaliku teenistuse seaduse alusel pikaajalises välislähetuses viibiva teenistujaga kaasasolevale lapsele, kes ajutiselt omandab välisriigi õppeasutuses sama taseme haridust (edaspidi lähetatud teenistuja laps), rakendatakse koduõpet viidatud paragrahvis sätestatud korras. Määruse paragrahve 5–8 sellisel juhul ei kohaldata.⁴⁵

Õppenõukogu⁴⁶ on otsustanud vanema avaldusel õpilase eritingimustel koduõppele lubamise. Õppenõukogu⁴⁷ on ka järgmisel koosolekul otsustanud sama õpilase koduõppele jäämise vanema avalduse alusel.

Juhtkonna selgituse kohaselt esitas vanem avalduse kahel korral, seepärast õppenõukogu otsustas kaks korda.

Määruse⁴⁸ kohaselt esitab koduõppe rakendamiseks või selle ennetähtaegseks lõpetamiseks vanem kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis avalduse, milles tuleb näidata tähtaeg, mis ajal soovitakse koduõpet rakendada või seda ennetähtaegselt lõpetada.

Kuna eritingimustel koduõppe rakendamisel ei kohaldata määruse paragrahve 5–8, ei pea vanema avaldust lahendama õppenõukogu, see on direktori pädevuses.

Määrus⁴⁹ sätestab, et vanema taotlusel koostatakse lähetatud teenistuja lapsele koduõppe rakendamise ajaks IÕK nende õppeainete ja -teemade osas, mida välisriigi õppeasutuse õppekava ei sisalda.

Vanem ei ole IÕK koostamist taotlenud. Kool on pakkunud õpilasele eesti keele lisaõpet veebi kaudu.

PGS⁵⁰ sätestab, et õpilasele rakendatakse koduõpet, kui õpilase tervises seisund ei võimalda tal kooli päevakavas ettenähtud õppes osaleda. Tervises seisundist tulenevat koduõpet korraldab kool vanema taotlusel ja KVNMI soovitusel.⁵¹

Koolis on KVNMI soovitusel koduõppel üks õpilane. Koduõppe korraldus peab lähtuma haridus- ja teadusministri määrusest.⁵² Määrus⁵³ sätestab, et otsuse õpilasele tervislikel põhjustel koduõppe rakendamise kohta teeb kooli direktor käskkirjaga. Järelevalves antud

⁴³ PGS, § 23 lg 1 p 2.

⁴⁴ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“.

⁴⁵ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 9 lg 1.

⁴⁶ Õppenõukogu 18.06.2024 koosoleku protokoll nr 6-8/4/2023/2024.

⁴⁷ Õppenõukogu 30.08.2024 koosoleku protokoll nr 6-8/5/2023/2024.

⁴⁸ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 9 lg 2.

⁴⁹ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 9 lg 3.

⁵⁰ PGS, § 23 lg 1 p 1.

⁵¹ PGS, § 23 lg 3.

⁵² Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“.

⁵³ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 2 lg 3.

käskkirja ei esitatud. Õppenõukogu⁵⁴ on võtnud vastu otsuse lubada õpilane tervislikel põhjustel koduõppele. Antud otsuse tegemine ei ole õppenõukogu pädevuses. Määruse⁵⁵ kohaselt koostab tervislikel põhjustel koduõppel õppivale õpilasele kool koostöös vanemaga tema võimeid ja erivajadusi arvestava IÕK, lähtudes raviarsti või eriarsti ja KVNMI soovist ning temale kohaldatavas riiklikus õppekavas sätestatud kohustuslikest ainetest. Õpilasele on IÕK koostatud, kuid EHISes puudub sellekohane märg. Kool on seadnud õpilasele sisse päeviku, kuhu õpetajad märgivad õpingu toimumise kuupäeva, tundide arvu, sisu, kodused ülesanded ja hinded või sõnalised hinnangud.

Õppenõukogu otsusega mittenõustumisel, samuti õpetamist ja kasvatamist puudutavate vaidlusküsimuste korral, on õpilasel, vanemal või õppenõukogu liikmel õigus pöörduda kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle järelevalvet teostava asutuse poole otsuse õiguspärasuse kontrollimiseks.⁵⁶

Õppenõukogu protokollides puuduvad viited otsuste vaidlustamise võimaluste, koha, tähtaja ja korra kohta⁵⁷, nagu sätestab HMS.

Juhime tähelepanu protokollide vormistamisele. Õppenõukogu koosoleku protokollile on sätestatud nõuded.⁵⁸ Õppenõukogus toimunud arutelu ning sõnavõtte sisust olulisema esitamine on tähtis õiguspärasuse ning kooli õppe- ja kasvatustegevuse järjepidevuse tagamiseks. Kuna tegemist on haldusaktidega, tuleb otsustes teavitada otsuse vaidlustamise võimaluste, koha, tähtaja ja korra kohta.⁵⁹

2.7. Ettepanekud direktorile

- 2.7.1. Teavitada õpilasi õppeperioodi alguses kirjalikult õpitulemuste hindamise põhimõtetest ja korrast, sh milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.
- 2.7.2. Analüüsida kooli tegevuse tulemuslikkust kiusamise ennetamisel ja juhtumite lahendamisel, et tagada koolis turvaline õpikeskkond.
- 2.7.3. Toetada kõikide klasside õpilaste kaasamist õpilasesinduse töösse.

2.8. Ettekirjutused pidajale

- 2.8.1. Tagada õpilase tervislikel põhjustel koduõppe rakendamise otsustamine vastavalt haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määruse nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“ § 2 lõikele 3. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025
- 2.8.2. Tagada õpilase eritingimustel koduõppe rakendamise otsustamine vastavalt haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määruse nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“ § 9 lõikele 2. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025

3. Õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ja tulemuslikkuse hindamine koolis

3.1. PGSi⁶⁰ kohaselt tuleb koolis teha sisehindamist, mis on pidev protsess ja mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Kooli sisehindamise korra peab kehtestama⁶¹ direktor, esitades selle enne arvamuse andmiseks hoolekogule.

Direktor on sisehindamise korra käskkirjaga⁶² kehtestanud. Hoolekogu arvamust järelevalves ei esitatud. Direktor selgitas, et hoolekogu protokollide säilimise tähtaeg on kuni viis aastat, aga sisehindamise kord kehtestati 2014.

⁵⁴ Õppenõukogu 30.08.2024 koosoleku protokoll nr 6-8/5/2023/2024.

⁵⁵ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 3 lg 2.

⁵⁶ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 8 lg 1.

⁵⁷ HMS, § 57 lg 1.

⁵⁸ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 5 lg 8.

⁵⁹ HMS, § 57 lg 1.

⁶⁰ PGS, § 78 lg 1.

⁶¹ PGS, § 78 lg 3, PGS, § 71 lg 2 p 8.

⁶² Direktori 10.09.2014 käskkiri nr 1-2/6.

Sisehindamise korra kohaselt vormistatakse sisehindamise vahetulemused iga õppeaasta lõpus õppe-kasvatustöö aastaaruandena, mis arutatakse läbi õppenõukogus. Kooli arengukava perioodi jooksul vormistatakse sisehindamise vahetulemuste põhjal sisehindamise analüütiline aruanne.

Järelevalves esitati õppeaastate 2022/2023 ja 2023/2024 sisehindamise vahearuanded.

2022/2023. õppeaasta aruandes on õpilaste toetamise peatükis toodud arvuliselt, mitu HEV-õpilast koolis oli, mitmele õpilasele tagati tugispetsialisti teenus, mitu õppis eriklassis ning millised tugispetsialistid koolis töötasid, millist tuge pakuti andekatele õpilastele. Kas pakutud tugi oli piisav ja kas kõik õpilased said vajalikku tuge, analüüsitud ei ole. Eraldi peatükk on ainekoondiste töö kohta, kus loodusainete ainekoondis tõi ühe parendusettepanekuna välja vajaduse suurendada koostööd tugispetsialistide ja aineõpetajate vahel, kuna tugispetsialistide professionaalne tugi on õpetajale väga vajalik.

Klassiõpetajate ainekoondise sõnum juhtkonnale on, et tugimeeskonna töötajatest (eripedagoog, psühholoog) tuntakse puudust. Ainekoondise ettepanek on ühtse ja selge süsteemi loomine õpilaste toetamiseks (ka üldtoe raames), et õpetaja teaks, kelle poole pöörduda ja kuidas abi saada. Samuti tuntakse vajadust koolis tervikuna läbi mõelda, kuidas toetada andekate laste arengut.

Vaimse ega füüsilise turvalisuse teemat vahearuandes ei ole kajastatud.

2023/2024. õppeaasta aruandes on õpilaste toetamiseks läbi viidud tegevused kajastatud, kuid põhjalikum analüüs nende tõhususest puudub. Kooli olulisema tugevusena on välja toodud, et õppetöö tulemuste süsteemne analüüs iga trimestri lõpul ja koolis rakendatavad tugisüsteemid on taganud põhikoolis minimaalse klassikursuse kordajate arvu (0,4% õpilast arvust). Olulisi parendustegevusi on üks, milleks on erinevate võimaluste leidmine õpilaste andekuse märkamiseks ja toetamiseks, õpetajate koolitamine ja toetamine selles valdkonnas.

Õpilaste turvalisuse toetamiseks on koolis kasutusele võetud VEPA meetodika.

3.2. Haridus- ja teadusministri määruse⁶³ kohaselt peab õppenõukogu õppeaasta lõpul arutama läbi kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ning tegema kooli juhtkonnale ettepanekuid kooli õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks.

Järelevalves esitati õppenõukogu koosoleku protokoll⁶⁴, kus on päevakorras kokkuvõtte 2023/2024. õppeaastast. Kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemuste analüüsi ja ettepanekuid kooli juhtkonnale kooli õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks protokoll ei kajasta. Õppenõukogu on võtnud esitatud info teadmiseks.

Direktor ei nõustu väitega, et õppenõukogu ei ole teinud juhile ettepanekuid. Ettepanekud on ainekoondiste poolt tehtud juhile varem ning augusti õppenõukogus arutatakse need läbi ja seatakse järgmise õppeaasta eesmärgid. Juhtkond nõustub, et õppenõukogu protokollid tuleb paremini sõnastada, et tehtud ettepanekud selgemalt välja tuleksid.

Õppenõukogu liikmete sõnul arutatakse õppenõukogu koosolekul parenduskohti ja kõik soovijad saavad oma mõtted esitada.

3.2. PGSi⁶⁵ kohaselt tuleb koostada kooli järjepideva arengu tagamiseks kooli arengukava, mis koostatakse vähemalt kolmeks aastaks ning milles määratakse kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad. PGSi⁶⁶ kohaselt valmistatakse arengukava ja selle muudatused ette koostöös hoolekogu, õpilasesinduse, õppenõukogu ning ekspertidega koolist või väljastpoolt kooli. Arengukava peab kinnitama kooli pidaja. Arengukava koostamise ja elluviimise eest vastutab direktor.⁶⁷

⁶³ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 6.

⁶⁴ Õppenõukogu 30.08.2024 koosoleku protokoll nr 6-8/5/2023/2024.

⁶⁵ PGS, § 67 lg 1.

⁶⁶ PGS, § 67 lg 2.

⁶⁷ PGS, § 71 lg 2 p 1.

Kooli arengukava on pidaja kinnitanud⁶⁸ 2024. aastal aastateks 2022–2030. Arengukavale on arvamuse andnud õppenõukogu⁶⁹, õpilasesindus⁷⁰ ja hoolekogu.⁷¹

Kooli pidaja selgituse kohaselt on arengukava protsess veninud, sest gümnaasiumist sai põhikool ning lisaks oli direktori vahetus. Arengukava tegemist alustati 2022. aastal, aga kinnitamiseni jõuti hiljem. Protsessi pikendas ka see, et koolide arengukavadele antakse pidaja poolt põhjalik tagasiside ning saadetakse täiendamisele.

Pidaja on teinud koolile koolituse arengukava ja sisehindamise valdkonnas, suunanud kasutama riiklikke andmeid.

Hoolekogu sõnul koguti enne arengukava koostamist vanemate arvamusi lastevanemate üldkoosolekul. Toimus arengupäev, millel osalesid õpetajad ja teatud lapsevanemad õpetajate valikul. Õpilaste esindajad osalesid arengukava aruteludel.

Arengukava üheks eesmärgiks on „Lapsesõbralik, igat õppijat toetav kool“. Kooli juhtkonna sõnul hinnatakse arengukava täitmist igal aastal. Seda on arutatud laiendatud juhtkonna seminaril, kus koostati kokkuvõtte, kus fikseeriti õnnestumised ja parendusvaldkonnad. Kokkuvõtet tutvustati õppenõukogus, lastevanemate üldkoosolekul ja hoolekogus. Arengukava muutmiseks ettepanekuid ei esitatud.

3.3. Kooli arengukava viiakse ellu üldtööplaani kaudu. Üldtööplaani on koolidokument, milles tuleb määratleda kooli ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest.⁷² Üldtööplaani tuleb vormistada alapunktideni vastavalt tegevusvaldkondadele. Igas alapunktis tuleb määratleda ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtsajad⁷³. Üldtööplaani peab kooli õppenõukogu kinnitama iga õppeaasta alguseks⁷⁴.

Järelevalves esitati kooli 2023/2024. ja 2024/2025. õppeaasta üldtööplaanid.

Üldtööplaanid on kinnitatud õppenõukogu koosolekutel.⁷⁵

2024/2025. õppeaasta üldtööplaanis on üheks arengusuunaks andekuse märkamise, toetamine ja arendamine. Arengusuuna eesmärkide elluviimiseks on tegevustena märgitud liitumine KiVa programmiga ja rahulolu-uuringute läbiviimine.

Direktori sõnul osalevad igal aastal kõik 4. ja 8. klasside õpilased HARNO rahulolu-uuringus. Uuringust tulenevalt on murekohtadeks õpilaste liikumise võimalused ja rahulolu kooliga. KiVa programmiga on kool liitunud.

Ühe tegevusena on üldtööplaanis andekate õpilaste individuaalsusega arvestamine. Juhtkonna sõnul tahetakse tulevikus rohkem toetada andekaid lapsi. Hetkel läheb palju ressursi järeleaitamisele ja nendele õpilastele, kes vajavad tuge.

Üldtööplaani kohaselt viiakse läbi HEV-õpilaste seire ja analüüs, rakendatavate tugiteenuste mõjuanalüüs ning HEV klasside töö korraldamise seire.

Juhtkonna sõnul vaadatakse igal aastal üle, millised on õpilaste hinded ja eriklassis edasijõudmine, kuidas toetada õpilast süsteemselt. Õppejuht külastas õppeaasta alguses kõiki HEV-õpilaste klasse. Mõeldud on 7. klassis lisaklassi loomisele.

⁶⁸ Saue Vallavalitsuse 14.02.2024 korraldus nr 131.

⁶⁹ Õppenõukogu 29.11.2023 koosoleku protokoll nr 6-8/1/2023/2024.

⁷⁰ Õpilasesinduse 14.12.2023 koosoleku protokoll.

⁷¹ Hoolekogu 01.02.2024 koosoleku protokoll.

⁷² Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4.

⁷³ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5 lg 1.

⁷⁴ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.

⁷⁵ Õppenõukogu 31.08.2023 koosoleku protokoll nr 6-8/5/2022/2023; 30.08.2024 koosoleku protokoll nr 6-8/5/2023/2024.

Vanema kooliastme õpilastele on õppimisel toeks kodutööde klass, kus osaleb korraga on 4–5 õpilast.

3.4. Ettepanekud direktorile

- 3.4.1. Dokumenteerida sisehindamisega seotud sisulised arutelud, et kavandada parendamist vajavate valdkondade arendustegevused.
- 3.4.2. Kajastada protokollides kooli organites toimuvad arutelud ning ettepanekud kooli alusdokumentide ning oluliste põhimõtete kohta, et säilitada kokkulepete taga olevaid tõlgendusi ja selgitusi, samuti võimaldab see kooli tegevuse edasisel planeerimisel toimunud aruteludega arvestada.

4. Õpilaste arengu toetamine

4.1. PGS⁷⁶ näeb ette, et kvaliteetne üldharidus järgib kaasava hariduse põhimõtteid ning et kool lähtub õppe korraldamisel nendest põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tuleb tagada õpilasele koolis võimetekohane õpe, tugi õpetajate ja teiste spetsialistide koostöös.

PGS⁷⁷ sätestab, et kool rakendab KVNMI soovitusel kohaselt ja vanema kirjalikul nõusolekul õpilasele tõhustatud tuge või erituge. Järelevalve ajal õppis koolis 77 õpilast, kellele KVNMI on soovitanud tõhustatud toe rakendamist ja 23 õpilast, kellel on eritoe soovitus.

Kahele õpilasele, kellel on KVNMI poolt eritoe soovitus, rakendas kool EHIS⁷⁸ andmetel tõhustatud tuge ning kahele õpilasele KVNMI poolt soovitatud tõhustatud tuge ei rakendata. HEVKO sõnul oli EHISe kannete eksimused seotud andmete ülekande probleemiga haridusteenuste haldamise süsteemist ARNO EHISesse. Järelevalvemenetluse ajal EHISe andmed korrastati.

Kooli õppekavas⁷⁹ on kirjeldatud õpilase individuaalse arengu toetamist. Õppekava kohaselt rakendatakse õpilase toetamiseks üldist tuge ning kui see ei anna tulemusi, siis tõhustatud tuge või erituge. Üldtoe raames rakendatakse vanema nõusolekul tugispetsialisti teenust, IÕKd või käitumise tugikava ning õpilase toetamist õpiabirühmas.

EHISe andmetel on kümme õpilast, kellel on märgitud üldise toe rakendamine, kuid ei ole märgitud ühtegi tugimeedet. HEVKO selgituse kohaselt on antud õpilaste kohta sissekanded jäänud eelmisest õppeaastast. EHISe sissekandeid tehakse ja kontrollitakse koolis tugiteenuste juhi poolt vähemalt kord aastas 10. novembriks.

Kooli kodukorra lisana on kehtestatud tugimeetmete rakendamise tingimused ja kord. Korra kohaselt hindab vähemalt korra õppeaastas, ja juhul, kui KVNMI määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppenud, HEVKO koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega soovitatud toe rakendamise mõju ning teeb ettepanekud edasiseks tegevuseks.

Juhtkonna sõnul on toe määramisel koolis oma süsteem. Kool on lapse toetamisel lähtunud sellest, mis on lapsele vajalik. Kõik kooli otsused ei lähe KVNMI soovitustega kokku ja sellest tulenevad erisused teenuste rakendamisel. On ka õpilasi, kes ise ei soovi teenusel osaleda või kes lapsevanema soovil on sellest loobunud. KVNMI soovitude rakendamine on juhtkonna arvates toimunud kõikidele lastele ning kõikide vanematega on suheldud.

Vestlustel osalenud vanemad toovad murekohana välja, et lapsed ei saa tihti KVNMI poolt soovitatud tugiteenuseid ja -meetmeid. Vanemate sõnul on nad KVNMI soovitatud teenuste saamiseks pidanud koolilt nende rakendamist korduvalt küsima ning kool on andnud teada, et teenuseid võimaldatakse vastavalt vajadusele ja olemasolevatele ressursidele.

Selgitame, et KVNMI soovitus on õigusaktides reguleeritud haldusakti jõuga otsus. Kool ei saa

⁷⁶ PGS, § 6 p 1, § 46 lg 9.

⁷⁷ PGS, § 48 lg 1.

⁷⁸ EHIS, väljavõte 17.04.2025.

⁷⁹ Kooli õppekava, ptk 7.

seda omaalgatuslikult asendada kooli otsusega. PGS⁸⁰ sätestab, et KVNMI soovitus kantakse hariduse infosüsteemi õpilaste, üliõpilaste ning arst-residentide alamregistrisse pärast seda, kui vanem on andnud nõusoleku soovitusel rakendamiseks. Seejärel on soovitusel täitmine haridusasutusele kohustuslik.

4.2. Seaduses⁸¹ on sätestatud, et direktor peab määrama HEVKO, kelle ülesanne on korraldada koolisest meeskonnatööd, mida on vaja õppe ja arengu toetamiseks, ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist. HEVKO peab toetama ja juhendama õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustama vanemat ning tegema õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks.⁸²

Direktor peab määrama⁸³ koolis isiku, kes vastutab tuge vajava õpilase IAJK täitmise eest.

Direktor ei ole käskkirjaga HEVKOt ega IAJKde täitmise eest vastutajat määranud. Järelevalves esitati töötaja töölepingu lisa tugiteenuste juhina tööle asumise kohta ning tugiteenuste juhi ametijuhend. Ametijuhendi kohaselt on tugiteenuste juhi põhiülesandeks HEVKO ülesannete täitmine ja tugimeeskonna juhtimine. Töötaja üheks tööülesandeks on ka õpilaste IAJKde täitmise juhendamine ja koordineerimine.

4.3. PGSi⁸⁴ kohaselt tuleb õpilasega tema arengu toetamiseks korraldada vähemalt üks kord õppeaastas arenguvestlus. PGSi⁸⁵ kohaselt peab arenguvestluse korraldamise tingimused ja korra kehtestama kooli direktor, esitades need enne kehtestamist arvamuse andmiseks õppenõukogule ja hoolekogule. PGS⁸⁶ sätestab, et arenguvestlusel peavad osalema õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem.

Arenguvestluste läbiviimise korra on direktor kehtestanud kodukorra⁸⁷ lisana.

Korra kohaselt osalevad vestlusel õpilane, tema seaduslik esindaja ja klassijuhataja. Tugispetsialistid kaasatakse alati koolikohustuse mittetäitjate, väikeklasside õpilaste, õpiabi ja muid tugiteenuseid saavate õpilaste arenguvestlustele.

Klassijuhataja fikseerib Stuudiumi keskkonnas arenguvestluse toimumisaja ja osalejad ning kokkulepitud eesmärgid hiljemalt 30 päeva jooksul, kuid mitte hiljem kui 7. juuniks.

Juhtkonna sõnul toimuvad arenguvestlused kõikide õpilastega vähemalt üks kord aastas, osalevad õpilane, lapsevanemad ja klassijuhataja. Vahel on ka tugispetsialist kaasatud. Juhtkonnal koondülevaade arenguvestluste toimumise kohta puudub.

Olemasolevaid küsimustikke võivad õpetajad vastavalt vajadusel kohandada. Stuudiumis märgib õpetaja, mis ajal arenguvestlus toimus, kes kohal viibisid.

Õpilaste sõnul arenguvestlused toimuvad ja on olulised. See, kes vestlusel osalevad, sõltub õpetajast. Tavaliselt on õpilane, vanem, klassijuhataja, aga mõnes klassis on tehtud ka ainult õpilastega.

Vestlustel osalenud lapsevanemate sõnul on arenguvestlused toimunud, kuid neid ei protokollita.

Järelevalves vaadeldud Stuudiumi sissekannete vaatlusel oli näha, et osadel klassidel olid arenguvestluste toimumised sisse kantud, kuid osadel klassidel olid arenguvestluste kohta

⁸⁰ PGS, § 48 lg 2.

⁸¹ PGS, § 46 lg 2.

⁸² PGS, § 46 lg 3.

⁸³ PGS, § 46 lg 7.

⁸⁴ PGS, § 37 lg 5.

⁸⁵ PGS, § 37 lg 7, § 71 lg 2 p 9.

⁸⁶ PGS, § 37 lg 6.

⁸⁷ Direktori 16.08.2023 käskkirja nr 1-2/4/2022/2023.

viimased märked 2022. ja 2023. aastast.

4.4. PGS⁸⁸ näeb ette, et õpilase toevajaduse väljaselgitamise tulemused, õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning KVNMI antud soovitusel, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse IAJKle. Lisaks sellele tuleb IAJK-l vormistada õpilase toetamisega seotud kokkulepped vanema ja kooli vahel.

Tugispetsialistide sõnul on IAJK avamise aluseks õpetaja või tugispetsialisti märkamine, et õpilane vajab edasist jälgimist. Kaardi avamisest teavitatakse lapsevanemat. IAJKd asuvad Stuudiumis.

Lapsevanematel kaardile pidevalt ligipääsu ei ole. Vanemale tagatakse ligipääs, kui vanem avaldab soovi.

Kool peab võimaldama statsionaarses õppes õppiva õpilase vanemale juurdepääsu kooli valduses olevale teabele⁸⁹ ja vanemaid tuleb informeerida nii kaardi avamisest kui ka luua võimalused, et vanem saab regulaarselt tutvuda kaardile kantud teabega. IAJK-le on vaja kanda ka vanema ettepanekud ja hinnangud õpilase tugiteenuste, -meetmete kohta.

Vestlusel lapsevanematega selgus, et IAJKd ei olnud Stuudiumis vanematele nähtavad. Osad vestlusel osalenud lapsevanemad ei olnud teadlikud, kas nende tugiteenust saavale lapsele on IAJK avatud, kuna nad ei ole avamise kohta teavitust saanud.

Kehtiva korra⁹⁰ kohaselt kantakse tugispetsialistide poolt õpilasele läbi viidud hindamiste, testimiste ja uuringute järeldused vajalike sekkumiste kohta, spetsialistide antud soovitusel, rakendatud teenused ja meetmed ning hinnang nende tulemuslikkusele ajalises järjekorras õpilase IAJKle. Lisaks sellele tuleb IAJK-l vormistada õpilase toetamisega seotud kokkulepped vanema ja kooli vahel.

Tugispetsialistid selgitasid, et kaardi avab HEVKO, esimese osa täidab klassijuhataja, teise osa aineõpetajad koos tugispetsialistidega. Jooksvalt kaarti ei täideta, kaart vaadatakse üle ja täiendatakse vähemalt kord aastas.

Valimipõhises dokumendivaatluses ilmses, et kahel eriklassi õpilasel IAJK puudus. Kaardid olid õpilastele avatud, kuid kaartidele ei olnud kantud põhjendusi, miks kool on otsustanud rakendada KVNMIsoovitustest erinevaid tugimeetmeid ja kuidas need otsused toetavad õpilase arengut parimal viisil. Samuti olid kaartidel puudu õpilase toetamisega seotud kokkulepped vanema ja kooli vahel.

4.5. Kool võib teha muudatusi või kohandusi õpilase õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas⁹¹, selleks koostatakse õpilasele IÕK, mis on sisuliselt töövahend õppe planeerimiseks ning milles on oluline ära märkida, mida õpetatakse õpilasele teisiti ja kuidas töö on planeeritud.

EHIS⁹² andmetel on kool koostanud IÕK kõikides ainetes 28 õpilasele ja üksikutes ainetes ühele õpilasele. Ühel õpilasel, kellel on KVNMI soovitus IÕK koostamiseks üksikutes ainetes, oli EHISes rakendamise kohta märke puudu.

PGS⁹³ sätestab, et kooli õppekava peab kehtestama direktor. Kuna IÕK teeb konkreetse õpilase jaoks muudatused kooli õppekavas ning see ongi tema jaoks õpingute aluseks olev õppekava,

⁸⁸ PGS, § 46 lg 7.

⁸⁹ PGS, § 55 lg 1.

⁹⁰ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord“, § 4 lg 1.

⁹¹ PGS, § 18 lg 1.

⁹² EHIS, väljavõtte 17.04.2025.

⁹³ PGS, § 17 lg 2, § 71 lg 2 p 2.

kehtivad sellele samad kinnitamise nõuded nagu kooli õppekavale. PGSi ei ole peetud vajalikuks korrata, et IÕK-le kehtivad samad kinnitamise nõuded, sest see tuleneb PGSi struktuurist, mille kohaselt PGSi § 18 (IÕK) täpsustab sellele eelnevat § 17 (õppekava) IÕK-ga seotud erisuste osas.

Direktori käskkirjadega⁹⁴ on IÕKd kehtestatud 31 õpilasele. Kaks õpilast, kellel on käskkirjaga IÕK rakendamine kehtestatud, ei ole EHISes sellekohast märget. Ühel käskkirjal⁹⁵ puudub info, mis õppeainetes õpilastele IÕK on kehtestatud.

Tugispetsialistide sõnul koostab IÕK üldosa HEVKO, ainekavad koostavad aineõpetajad. Vanemal on võimalus IÕKd vaadata, kommenteerida ja allkirjastada.

Vestlustel osalenud lapsevanemate sõnul vaadatakse õpilasele rakendatud toe tõhusust ja IÕKd nendega koos üle põhiliselt lapsevanema algatusel, kui lapsevanem soovib aru saada, kus õppimises ollakse ja kuidas lapsel läheb.

4.6. PGSi⁹⁶ kohaselt võib õpilase õppekavas sõnastatud eesmärkide täitmiseks ja talle vajaliku toe pakkumiseks lisaks tavaklassidele moodustada eriklasse. Õpe eriklassis peab olema õpilase vajadustest lähtudes põhjendatud ja ajaliselt piiritletud ning järgida tuleb HEVKO või KVNMI või mõlema soovitusi.

Eriklassis viiakse tõhustatud tuge saavate õpilaste õppetööd läbi kuni 12 õpilasega ja erituge saavate õpilaste puhul kuni kuue õpilasega.⁹⁷

EHISes⁹⁸ andmetel õpib eriklassides 60 õpilast, neist 19 eritoe ja 40 tõhustatud toe õpilast ning üks üldise toega õpilane. EHISes andmetel kahel eriklassis õppival õpilasel õpilasel eriklassi soovitus ei ole. Direktori käskkirjaga⁹⁹ on eriklassidesse määratud 62 õpilast, (sh tervislikel põhjustel koduõppel olev õpilane).

Käskkirjal puudub eriklassis õppimise ajaline piiritletus. Direktori selgituse kohaselt ei ole ajalist piiritletust käskkirjal seetõttu, et siis on lihtsam vajadusel muudatusi teha. Näiteks katsetatakse paar nädalat, kuidas laps hakkama saab ja seejärel tehakse otsus.

11 õpilasele, kellel on KVNMI soovitus eriklassi rakendamise kohta, seda tagatud ei ole. Kooli selgituse kohaselt on osade õpilaste vanemad keeldunud eriklassi rakendamisest ja osadel õpilastel ei ole kool näinud vajadust, kuna saavad tavaklassis hästi hakkama. IAJKdel põhjendusi eriklassi rakendamata jätmise kohta ei ole.

4.7. PRÕK¹⁰⁰ sätestab, et õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase õppeveerandi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppeveerandi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

PRÕK¹⁰¹ sätestab ka, et õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või

⁹⁴ Direktori 29.11.2024 käskkiri nr 6-2/10/2024/2025; 29.11.2024 käskkiri nr on 6-2/11/2024/2025; 19.03.2025 käskkiri nr 6-2/45/2024/2025.

⁹⁵ Direktori 19.03.2025 käskkiri nr 6-2/45/2024/2025.

⁹⁶ PGS, § 46 lg 10.

⁹⁷ PGS, § 26 lg 5.

⁹⁸ EHIS, väljavõte 17.04.2025.

⁹⁹ Direktori 25.03.2025 käskkiri nr 6-2/46/2024/2025.

¹⁰⁰ PRÕK, § 22 lg 9.

¹⁰¹ PRÕK, § 22 lg 10.

„nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada IÕKd või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu peab kaasama otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulama ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama. PRÕKi loogika kohaselt on esmane valik IÕK või muud koolis rakendatavad tugimeetmed, siis alles täiendav õppetöö ning viimase valikuna klassikursuse kordama jätmine. Ainetes, milles trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk”, peab kool koostama õpilasele IÕK või määrama mõne muu tugimeetme, nt eripedagoogi või muu tugispetsialisti abi, õpiabitunnid.

2023/2024. õppeaastal on õppenõukogu¹⁰² otsusega jäetud klassikursust kordama neli õpilast. Õppenõukogu protokollis on selgitused, miks otsustati õpilased klassikursust kordama jätta ilma täiendava õppetöö võimaluseta. Kõik õpilased on suure osa kooliaastast puudunud, „puudulikud” hinded on 5–15 õppeaines. Vanematega on vesteldud ning vanematelt on võetud kirjalik nõusolek. Õpilastele IÕK koostamist klassi läbimise õppeaja pikendamiseks ei ole kaalutud.

4.8. Üheks õpilasele rakendatavaks tugimeetmeks võib olla käitumise tugikava koostamine¹⁰³. Käitumise tugikava on KVNMI otsusega soovitatud neljale eriklassi õpilasele, kuid EHISe andmetel neid rakendatud pole.

HEVKO selgituse ja dokumentide vaatluse põhjal selgub, et kolmele õpilasele on käitumise tugikava tehtud ja Stuudiumisse IAJK juurde pandud. Ühe õpilase puhul on kool hinnanud, et selle rakendamine ei ole vajalik. Põhjendus IAJKl ei kajastu.

Juhime tähelepanu, et EHISe sissekanded peavad ühtima tegeliku toe tagamisega ja kool peab tagama andmete õigsuse.

4.9. EHISes on õpiabi märgitud 13 õpilasele, direktori käskkirjaga¹⁰⁴ on tugimeetmed määratud 8 õpilasele.

Tugispetsialistide selgituse kohaselt nad õpiabi nimetust ei kasuta. Logopeed ja eripedagoog toetavad üldtoe lapsi kindlatel päevadel nn kodutööde klassis. Õpetajate sõnul on selles osalemine õpilastele vabatahtlik.

4.10. Tugiteenuste ja -meetmete dokumenteerimine

Vastavalt EHISe põhimäärusele¹⁰⁵ kantakse põhiharidust omandavate õpilaste kohta õpilaste alamregistrisse hariduslikud erivajadused, toe liik, tugiteenused ja KVNMI soovitusel andmed. Järelevalvele esitatud dokumentidega, EHISe sissekannete ja IAJKdele kantud infoga tutvudes esines vastuolusid. Kooli juhtkond selgitas, et andmed kantakse EHISesse läbi haridusteenuste haldamise süsteemi ARNO ning seega ei pruugi kõik andmed olla EHISes korrektsed.

Juhime tähelepanu, et EHISe sissekanded peavad ühtima tegeliku toe tagamisega ja kool peab tagama andmete õigsuse. Järelevalve ajal andmed EHISes korrastati.

4.11. Ettepanekud direktorile

4.11.1. Täiendada IAJKsid, et õpilastele rakendatud erisused oleksid kaardile kantud ja põhjendatud.

4.11.2. Andmete õigsuse tagamiseks jälgida, et EHISesse kantud andmed oleksid aja- ja asjakohased.

¹⁰² Õppenõukogu 10.06.2024 koosoleku protokoll nr 6-8/3/2023/2024.

¹⁰³ PGS, § 58 lg 3.

¹⁰⁴ Direktori 25.03.2025 käskkiri nr 6-2/46/2024/2025.

¹⁰⁵ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 26 lg 2 p-d 16, 40, 41, 71.

4.12. Ettekirjutused pidajale

4.12.1. Tagada arenguvestluste läbiviimine kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikega 6, mille kohaselt peavad arenguvestlustel osalema õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Täitmise tähtaeg 01.07.2026.

4.12.2. Tagada vanematele juurdepääs kooli valduses olevale teabele oma lapse kohta, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 55 lõikest 1. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2025.

4.12.3. Tagada õpilastele, kellel seda vaja on, individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamine ja täitmine lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 46 lõikes 7 kehtestatust. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.

4.12.4. Vormistada direktori käskkirjad kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 46 lõike 10 lausega 2, arvestades õiendi punktis 4.6. toodud selgitusi. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest saamisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.10.2025

5. Tugispetsialistide teenuse tagamine

5.1. PGSi¹⁰⁶ kohaselt peab õpilasele koolis vajadusel tagama tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi (edaspidi *tugispetsialistid*) teenus.

Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja rakendamise kord on sätestatud haridus- ja teadusministri määrmuses¹⁰⁷. Korra¹⁰⁸ kohaselt ei ole tugispetsialisti tööülesandeks ainult töö õpilastega, vaid ta nõustab ja toetab õpetajat õpilase õppe- ja arendustegevuste planeerimisel ning läbiviimisel, õpilasele sobiva õppemetoodika ja õppevormi leidmisel, sobilike õppematerjalide, abivahendite valimisel ja kohandamisel ning individuaalse õppe korralduse kava või õppekava koostamisel. Samuti on tugispetsialistide töös oluline roll vanemate nõustamisel ja toetamisel¹⁰⁹.

EHIS¹¹⁰ andmetel töötasid koolis kolm eripedagoogi kokku koormusega 2,09 (ühiga on töösuhe peatatud), kaks koolipsühholoogi kokku koormusega 0,6, üks logopeed koormusega 0,75 ja üks sotsiaalpedagoog koormusega 1,0.

Ühe psühholoogi (koormusega 0,4) kvalifikatsioon ei vasta kehtestatud nõuetele. Psühholoogiga oli sõlmitud tähtajaline tööleping. PGSi¹¹¹ kohaselt saab tähtajalise töölepingu sõlmida ainult õpetajaga, kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat.

Järelevalve ajal töötajaga tööleping lõpetati.

Järelevalves selgus, et lisaks pakub koolis sotsiaalpedagoogi teenust valla sotsiaalpedagoog (0,6 ametikohta) ning eripedagoog, kellega töösuhe oli peatatud, on töölt lahkunud. Seega EHIS andmed ei vastanud tegelikule olukorrale.

Juhime tähelepanu, et vastavalt EHIS põhimäärusele¹¹² esitavad õppeasutused õpetajate ja akadeemiliste töötajate kohta andmed õpetajate ja akadeemiliste töötajate alamregistrisse õpetaja ja akadeemilise töötajana tööle asumise, töölt lahkumise või muude §-s 18 toodud andmete muutumise päeval, välja arvatud iga aasta septembris, kui nimetatud andmed esitatakse viie tööpäeva jooksul. Järelevalve ajal andmed EHISes korrastati.

¹⁰⁶ PGS, § 37 lg 2.

¹⁰⁷ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord“.

¹⁰⁸ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord“, § 2 lg 2 p 2.

¹⁰⁹ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord“, § 2 lg 2 p 5.

¹¹⁰ EHIS, väljavõtte 16.04.2025.

¹¹¹ PGS, § 74 lg 7.

¹¹² Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 22 lg 2.

Lisaks tugispetsialistidele toetavad õpilasi veel kaks abiõpetajat.

EHIS¹¹³ andmetel on KVNMI soovitus eripedagoogi teenuse rakendamiseks 88 õpilasele, neist 22 õpilasele on teenus tagamata. Logopeedi teenust saavad põhiliselt rühmatunnina 42 õpilast, 7 õpilasel on teenus tagamata. HEVKO selgituse põhjal on nende hulgas kolmanda kooliastme õpilasi, kes on teenusest keeldunud.

Sotsiaalpedagoogi teenust ei saa 14 õpilast, kellele see on KVNMI poolt soovitatud. Koolipsühholoogi teenus on tagamata 56 õpilasele.

Tugispetsialistide sõnul on vaja lisaks eripedagoogi II ja III kooliastmes, kool liigub selles suunas, et kõigil klassiõpetajatel oleksid eripedagoogilised pädevused.

Sotsiaalpedagoogi teenust on rohkem vaja, et saaks tegelda ka ennetustegevusega ja toetada KVNMI otsusega lapsi. Psühholoogi teenuse puudus oli terve eelmine õppeaasta. Hiljuti tööle asunud psühholoog katab vajaduse minimaalselt.

Õpetajad näevad vajadust sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi teenuse mahu suurendamiseks.

Hoolekogu ja lastevanemate arvates ei ole samuti tugispetsialistide teenus piisav. Lapsed jäävad tihti teenusest ilma, kui vanem ei oska seda koolilt nõuda. Hoolekogu liikme sõnul on neile koosolekul kooli poolt antud mõista, et kool ei tahagi rohkem spetsialiste, kuna ei soovi, et tuleks palju HEV-õpilasi. Pidaja arvates ei ole tugispetsialistide koosseis väiksemaks jäänud, raha on eelarvesse antud ikka sama mudeli alusel.

Koolis on tugimeeskond, kuhu kuuluvad tugispetsialistid, HEVKO ja abiõpetajad. Tugispetsialistide sõnul saadakse kokku iganädalaselt, arutatakse jooksvalt nädala juhtumeid ja vahetatakse juhtkonnalt saadud infot. Kohtumisi ei dokumenteerita, mõne lapse puhul kirjutatakse Stuudiumisse. Tugispetsialistide poolt pakutud teenus ja õpilase arengu hindamine märgitakse õpilase IAJKle. Tugispetsialistide antud grupitunnid kajastuvad Stuudiumi päevikus.

Direktori sõnul on kõige tähtsam on see, lapsed on aidatud ja abistatud. Spetsialisti otsusest sõltub, kuidas ta töötab ja kuidas ta tagab teenuse võimalikult optimaalselt. Igale 1. klassi õpetajale on antud lisatund, et lapsed saaksid toetatud. Logopeed teeb lisaks lugemislaagreid, mis ei ole otseselt tema kohustus. Direktor leiab, et kool tagab praeguse ressursiga head teenused.

Pidaja selgitas, et kui kool ei leia tugispetsialisti, siis ei võeta eelarvest raha ära. Direktorid võivad asendada teenuseid, see on nende lahendada.

5.2. Ettepanek direktorile

Analüüsida tugispetsialistide teenuse piisavust, et tagada abi kõigile abi vajavatele õpilastele. Arvestada piisavuse hindamisel ka tugispetsialistide sisulist tööd.

5.3. Ettekirjutused pidajale

- 5.3.1. Tagada koolis eripedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt vastavalt koolivälise nõustamismeeskonna soovitustele ja koolis üldise toe raames välja selgitatud vajadusele, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: 01.10.2025.
- 5.3.2. Tagada koolis psühholoogi teenuse osutamine kõikidele abi vajavatele õpilastele kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2. Täitmise tähtaeg 01.10.2025.
- 5.3.3. Tagada koolis sotsiaalpedagoogi teenuse osutamine kõikidele abi vajavatele õpilastele kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2. Täitmise tähtaeg 01.10.2025.

¹¹³ EHIS, väljavõtte 21.05.2025.

5.3.4. Tagada koolis logopeedi teenuse osutamine kõikidele abi vajavatele õpilastele kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: 01.10.2025.

6. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

6.1. Järelevalves kontrolliti kooli õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust PG Sis¹¹⁴ sätestatule ning võrreldi EHISesse¹¹⁵ kantud andmete vastavust kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

Järelevalve ajal töötas koolis 86 õppe- ja kasvatusala töötajat, kellele on kehtestatud kvalifikatsiooninõuded: direktor, kaks õppealajuhatajat, kaks eripedagoogi, koolipsühholoog, logopeed ja sotsiaalpedagoog. Üks õppealajuhataja ja üks eripedagoog töötavad ka õpetajatena.

6.2. Kooli 86 õppe- ja kasvatusala töötajast 80 töötavad õpetajana. PGS¹¹⁶ sätestab põhikooli ja gümnaasiumi õpetaja kvalifikatsiooninõuded, milleks on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon, õpetajakutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleteaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

Kvalifikatsiooninõuded on täitmata 17 õpetajal, neist seitse töötavad klassiõpetajatena. Kolmel õpetajal on kvalifikatsioon võimalik saavutada õpetajakutse omandamisega. 14 õpetajal on vajalik omandada magistrikraad ja taotleda õpetajakutse, neist 7 õpivad magistriõppes.

Kvalifikatsioon vastas nõuetele 69 (80%) õppe- ja kasvatusala töötajal.

Õppe- ja kasvatusala töötajate nimekiri, kelle kvalifikatsioon ei vasta seaduses sätestatud nõuetele, on esitatud lisas 2.1.

6.3. Koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine¹¹⁷.

Koolis annavad õpetajad kokku 1684 tundi. Neist 1362 (81%) annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.

I kooliastmes on 445 tundi, millest 315 (71%) annavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon on nõuetekohane.

II kooliastmes on 533 tundi, millest 454 (85%) annavad õpetajadõpetajad, kelle kvalifikatsioon on nõuetekohane.

III kooliastmes on 706 tundi, millest 593 (84%) annavad õpetajadõpetajad, kelle kvalifikatsioon on nõuetekohane.

Kõige vähem on kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate poolt antavaid tunde I kooliastmes.

6.4. Õpetajatega, kelle kvalifikatsioon pole nõuetekohane, saab sõlmida vaid tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks. PGS¹¹⁸ sätestab, et kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, võib direktor sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus, kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ja õpitulemuste saavutamine, ning kelle eesti keele oskus vastab keeleteaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

¹¹⁴ PGS, § 74¹.

¹¹⁵ EHIS, väljavõte 22.05.2025.

¹¹⁶ PGS, § 74¹ lg 4.

¹¹⁷ PGS, § 74 lg 9.

¹¹⁸ PGS, § 74 lg 7.

PGSi¹¹⁹ kohaselt peab direktor korraldama õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks avaliku konkursi. Kooli hoolekogu kehtestab kooli õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise korra¹²⁰.

Konkursi kord on kehtestatud direktori käskkirjaga¹²¹. Korrale on märgitud, et hoolekogu on tutvunud ja kinnitanud 07.01.2015. Konkursi kord ei ole õiguspäraselt kehtestatud, kuna korda ei ole kehtestanud hoolekogu.

6.5. Ettekirjutus pidajale

Tagada õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusala töötajate vaba ametikoha konkursi korra kehtestamine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikest 6 ja PGS § 73 lõike 1¹ punktist 8. Täitmise tähtaeg: 01.10.2025.

¹¹⁹ PGS, § 74 lg 6.

¹²⁰ PGS, § 73 lg 1¹ p 8.

¹²¹ Direktori 23.01.2015 käskkiri nr 1-2/14.